

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Νομοσχέδια με τίτλο «ο περί Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021» και «ο περί Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών Νόμος του 2021»

Η Οδηγία (ΕΕ) 2018/1972 (εφεξής η Οδηγία) θεσπίζει ένα εναρμονισμένο πλαίσιο για τη ρύθμιση δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συναφών ευκολιών και συναφών υπηρεσιών, καθώς και ορισμένων πτυχών του τερματικού εξοπλισμού. Καθορίζει τα καθήκοντα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών και, κατά περίπτωση, άλλων αρμόδιων αρχών και θεσπίζει το σύνολο των διαδικασιών για την εξασφάλιση της εναρμονισμένης εφαρμογής του ρυθμιστικού πλαισίου σε ολόκληρη την Ένωση.

Σκοποί της Οδηγίας είναι η υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που έχει ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη και χρήση δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας, βιώσιμο ανταγωνισμό, διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, προσβασιμότητα, ασφάλεια δικτύων και υπηρεσιών και οφέλη για τους τελικούς χρήστες και η διασφάλιση, σε ολόκληρη την Ένωση, διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών καθορισμένης ποιότητας, σε προσιτή τιμή, μέσω πραγματικού ανταγωνισμού, για όλους τους χρήστες, επί ίσους όρους.

Σε συνέχεια έκδοσης της Οδηγίας ο Επίτροπος Επικοινωνιών προχώρησε στην ετοιμασία εναρμονιστικού νομοσχεδίου με σκοπό την μεταφορά των προνοιών της Οδηγίας στην εγχώρια νομοθεσία και επακόλουθη τροποποίηση του περί Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμου του 2004, Ν.112(Ι)/2004.

Ως εκ των ανωτέρω, για θέματα ηλεκτρονικών επικοινωνιών η Οδηγία ενσωματώνεται με τα εξής νομοσχέδια:

Ο περί Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών Νόμος του 2021 (εφεξής ο «Νόμος») αφορά αποκλειστικά στην μεταφορά της Οδηγίας 2018/1972 (πλην των προνοιών που αφορούν στις ραδιοεπικοινωνίες) στο εγχώριο δίκαιο, ενώ ο περί Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021 (εφεξής η «Τροποποίηση») αφορά στην τροποποίηση των περί Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμων του 2004 έως 2020, με τον οποίο καταργούνται οι διατάξεις, των οποίων οι πρόνοιες περιλαμβάνονται στον Νόμο. Επισυνάπτονται ως Παράρτημα 1 ο Νόμος και ως Παράρτημα 2 η Τροποποίηση.

Σημειώνεται ότι μέχρι σήμερα οι πρόνοιες που αφορούν σε ηλεκτρονικές επικοινωνίες καλύπτονταν αποκλειστικά από τον Νόμο 112(Ι)/2004, στον οποίο περιλαμβάνονται περαιτέρω και πρόνοιες που ρυθμίζουν τα Ταχυδρομεία. Με τη σύσταση του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής (ΥΦΕΚΨΠ), τα θέματα ηλεκτρονικών επικοινωνιών μεταφέρθηκαν στο ΥΦΕΚΨΠ, ενώ τα θέματα ταχυδρομείων παρέμειναν στο Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων. Επειδή, παράλληλα με την τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου των ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, βρίσκεται σε διαδικασία και τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου για τις ταχυδρομικές υπηρεσίες, απαιτείται η τροποποίηση του ενιαίου νόμου και στα 2 μέρη του. Η νομοπαρασκευαστική διαδικασία για υιοθέτηση του θεσμικού πλαισίου των ηλεκτρονικών επικοινωνιών έχει ολοκληρωθεί, σε αντίθεση με αυτήν για θέματα ταχυδρομικών υπηρεσιών, με ορατό τον κίνδυνο καθυστέρησης στην υιοθέτηση των προνοιών για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, μέχρι να ολοκληρωθούν και οι τροποποιήσεις που αφορούν τις ταχυδρομικές υπηρεσίες. Επιπλέον, η όλη διαδικασία καθίσταται ιδιαίτερα περίπλοκη καθότι τώρα υπάρχουν δύο αρμόδια υπουργεία αναφορικά με το Νόμο 112(Ι)/2004.

Ως εκ τούτου, τον Ιανουάριο του 2021 συμφωνήθηκε η αλλαγή στην προσέγγιση μεταφοράς της Οδηγίας 2018/1972 η οποία, καθορίστηκε σε συνέχεια συνεννόησης Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων (ΥΜΕΕ), ΥΦΕΚΨΠ και Γραφείου του Επιτρόπου για τη Ρύθμιση Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΓΕΡΗΕΤ), σύμφωνα με την οποία ο περί Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμος του 2004, Ν.112(Ι)/2004, παραμένει σε ισχύ (ως Νόμος «ομπρέλα» για τη λειτουργία του ΓΕΡΗΕΤ) και τροποποιείται ανάλογα (βλ. Τροποποίηση), ενώ θα προκύψουν επιπλέον δύο νέα Νομοσχέδια:

- (1) για τη ρύθμιση των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, το οποίο αφορά τη μεταφορά της Οδηγίας 2018/1972 (επισυνάπτεται ο σχετικός Νόμος), και
- (2) για τη ρύθμιση των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών, το οποίο θα ετοιμαστεί σε μεταγενέστερο στάδιο με σκοπό την εναρμόνιση με τη νέα Ταχυδρομική Οδηγία, η οποία αναμένεται να οριστικοποιηθεί και τεθεί σε ισχύ σε μελλοντικό χρόνο.

Αρχικά, το περιεχόμενο του Νόμου τέθηκε σε Δημόσια Διαβούλευση από 16 Ιουνίου 2020 μέχρι 31 Ιουλίου 2020, η οποία ήταν ανοικτή για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, ενώ, παράλληλα αποστάληκαν σχετικές επιστολές σε αρμόδιες αρχές ΥΜΕΕ, ΥΦΕΚΨΠ, Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΕΠΔΠΧ), Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως (ΥΔΔΤ), Αρχή Ψηφιακής Ασφαλείας, Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας), οι δραστηριότητες των οποίων ενδεχομένως να επηρεάζονται από τη διαμόρφωση του περιεχομένου του Νόμου. Αναρτήθηκε σχετική ανακοίνωση Δημόσιας Διαβούλευσης στην ιστοσελίδα του ΓΕΡΗΕΤ και αποστάληκαν σχετικά ενημερωτικά ηλεκτρονικά μηνύματα σε όλους τους αδειοδοτημένους παροχείς Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών, ΥΜΕΕ, ΥΦΕΚΨΠ, Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού, ΕΠΔΠΧ, ΥΔΔΤ, Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή, Πανεπιστήμιο Κύπρου (διαχειριστής '.cy').

Πραγματοποιήθηκε επίσης δημόσια παρουσίαση της φιλοσοφίας προσέγγισης και του περιεχομένου του Νόμου στις 26 Ιουνίου 2020 και δόθηκε περίοδος για παροχή περαιτέρω διευκρινίσεων πριν την κατάθεση θέσεων στο πλαίσιο της Δημόσιας Διαβούλευσης από τα ενδιαφερόμενα μέρη, μεταξύ 26 Ιουνίου 2020 και 03 Ιουλίου 2020. Στην παρουσίαση προσκλήθηκαν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και συμμετείχαν εκπρόσωποι αδειοδοτημένων παροχών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, του Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, του ΥΔΔΤ, της ΕΠΑ, της ΥΠΚ.

Περισσότερες λεπτομέρειες και θέσεις περιλαμβάνονται στο Ερωτηματολόγιο Ανάλυσης Αντικτύπου, το οποίο επισυνάπτεται ως Παράρτημα 5.

Σημειώνεται ότι η προθεσμία μεταφοράς της Οδηγίας στην εσωτερική έννομη τάξη έληξε την 21/12/2020. Καταβλήθηκε ωστόσο, κάθε δυνατή προσπάθεια για άμεση διενέργεια νενομισμένου νομοτεχνικού ελέγχου επί των υπό αναφορά νομοσχεδίων.

Το χρονοδιάγραμμα μεταφοράς της Οδηγίας στην εγχώρια νομοθεσία:

- Έκδοση Οδηγίας 2018/1972 11 Δεκεμβρίου 2018
- Αξιολόγηση Οδηγίας και ετοιμασία νέου Νομοσχεδίου που θα αντικαθιστούσε το Νόμο 112(Ι)/2004, παρουσιάσεις και διαβουλεύσεις με ενδιαφερόμενους φορείς μέχρι 15 Ιουνίου 2020
- Το νέο Νομοσχέδιο τέθηκε σε Δημόσια Διαβούλευση από 16 Ιουνίου 2020 μέχρι 31 Ιουλίου 2020
- Πραγματοποιήθηκε δημόσια παρουσίαση της φιλοσοφίας προσέγγισης και του περιεχομένου του νομοσχεδίου στις 26 Ιουνίου 2020 και δόθηκε περίοδος για παροχή περαιτέρω διευκρινίσεων πριν την κατάθεση θέσεων στο πλαίσιο της Δημόσιας Διαβούλευσης από τα ενδιαφερόμενα μέρη, μεταξύ 26 Ιουνίου 2020 και 03 Ιουλίου 2020
- Το Νομοσχέδιο προωθήθηκε σε ΥΦΕΚΨΠ και ΥΜΕΕ στις 09 Σεπτεμβρίου 2020
- Ακολούθησαν συζητήσεις/συναντήσεις/διαβουλεύσεις με ΥΦΕΚΨΠ και ΥΜΕΕ επί του περιεχομένου

- Περί τις αρχές Φεβρουαρίου 2021 ζητήθηκε όπως το Νομοσχέδιο αποσυρθεί και κατατεθεί εκ νέου (τροποποιητικός Νόμος 112(Ι)/2004 και Νομοσχέδιο για ΗΕ)
- Στις 15 Φεβρουαρίου 2021 προωθήθηκε εκ νέου το πακέτο σε ΥφΕΚΨΠ και ΥΜΕΕ με τη σχετική νομοθεσία
- Ακολούθησε προώθηση από ΥφΕΚΨΠ προς Υπ. Οικονομικών
- Προωθήθηκαν στην Νομική Υπηρεσία 17 Μαρτίου 2021.

Τα προτεινόμενα νομοσχέδια έτυχαν του απαραίτητου νομοτεχνικού ελέγχου από τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας υπέγραψε τη σχετική αιτιολογική έκθεση. Επισυνάπτονται δε ως Παράρτημα 3 και Παράρτημα 4 η αιτιολογική έκθεση και ο πίνακας αντιστοιχίας, αντίστοιχα, ενώ ως Παράρτημα 5 επισυνάπτεται το Ερωτηματολόγιο Ανάλυσης Αντικτύπου.

Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας στην επιστολή της με αρ. φακ. Γ.Ε: 50/2004/Ν49/16 και ημερ. 26/05/2021 (η οποία επισυνάπτεται ως Παράρτημα 3) αναφέρει καταληκτικά ότι ορισμένοι παράγραφοι του άρθρου 57 της Οδηγίας δεν έχουν μεταφερθεί στην εσωτερική έννομη τάξη και, ως εκ τούτου, δεν νοείται ως ολοκληρωμένη η μεταφορά της Οδηγίας 2018/1972, μέχρι και τη μεταφορά του άρθρου αυτού στην εσωτερική έννομη τάξη. Ωστόσο, ενημερώθηκε η Νομική Υπηρεσία με σχετικό ηλεκτρονικό μήνυμα από το ΥΦΕΚΨΠ ότι το εδάφιο (3) του άρθρου 57 αφορά τον περί Ραδιοεπικοινωνιών Νόμο και αυτό υιοθετείται με το υφιστάμενο άρθρο 36 του περί Ραδιοεπικοινωνιών Νόμου, ενώ τα υπόλοιπα εδάφια του άρθρου 57 που χρειάζονται μεταφορά στην εσωτερική έννομη τάξη αφορούν το Υπουργείο Εσωτερικών και ειδικότερα το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως.

Ειδικότερα, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως έχει ενημερώσει με επιστολή (αρ. φακ. 04.02.003.011 ημερ. 19/10/2020) το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών ότι το άρθρο 57 εφαρμόζεται με το Περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Γενικό Διάταγμα Ανάπτυξης Νόμο του 2003 έως 2019 (Κατηγορία XII (2) του Πρώτου Παραρτήματος) και ως εκ τούτου, δεν χρειάζεται οποιαδήποτε άλλη κανονιστική ρύθμιση.

Το άρθρο 124 της Οδηγίας προνοεί ότι η μεταφορά της στο εθνικό δίκαιο θα πρέπει να ολοκληρωθεί το αργότερο μέχρι τις 21 Δεκεμβρίου 2020. Έχει ήδη αποσταλεί σχετική προειδοποιητική επιστολή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σημειώνεται ότι, για την εναρμόνιση με την εν λόγω Οδηγία η Κυπριακή Δημοκρατία βρίσκεται ήδη σε διαδικασία παράβασης. Τονίζεται δε ότι, η ψήφιση των Νομοσχεδίων σε Νόμους παρέχει το νομοθετικό πλαίσιο για την υλοποίηση έργων του ΓΕΡΗΕΤ που περιέχονται στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Η αναγκαιότητα ψήφισης των εν λόγω νομοσχεδίων ενισχύεται από το γεγονός ότι η εναρμόνιση με την Οδηγία είναι προαπαιτούμενο για την υλοποίηση των στόχων και προγραμμάτων που θέτει το RRF.

Το Υφυπουργείο Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής λαμβάνοντας τις απόψεις/εισηγήσεις και άλλων συναρμόδιων Υπουργείων και Υπηρεσιών, ετοίμασε τα συνημμένα ως Παραρτήματα 1 και 2 Νομοσχέδια με τίτλο «ο περί Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021» και «ο περί Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών Νόμος του 2021», τα οποία έχουν ελεγχθεί νομοτεχνικά και συνοδεύονται από Αιτιολογική Έκθεση υπογεγραμμένη από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και τον Πίνακα Αντιστοιχίας.

Τα υπό αναφορά νομοσχέδια έχουν εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο κατά τη συνεδρία του ημερομηνίας 02 Σεπτεμβρίου 2021 (Πρόταση με αρ. 1079/2021) και έχει εξουσιοδοτήσει κατάθεσή του στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση. Το προσχέδιο της εν λόγω Απόφασης επισυνάπτεται.

15 Σεπτεμβρίου 2021